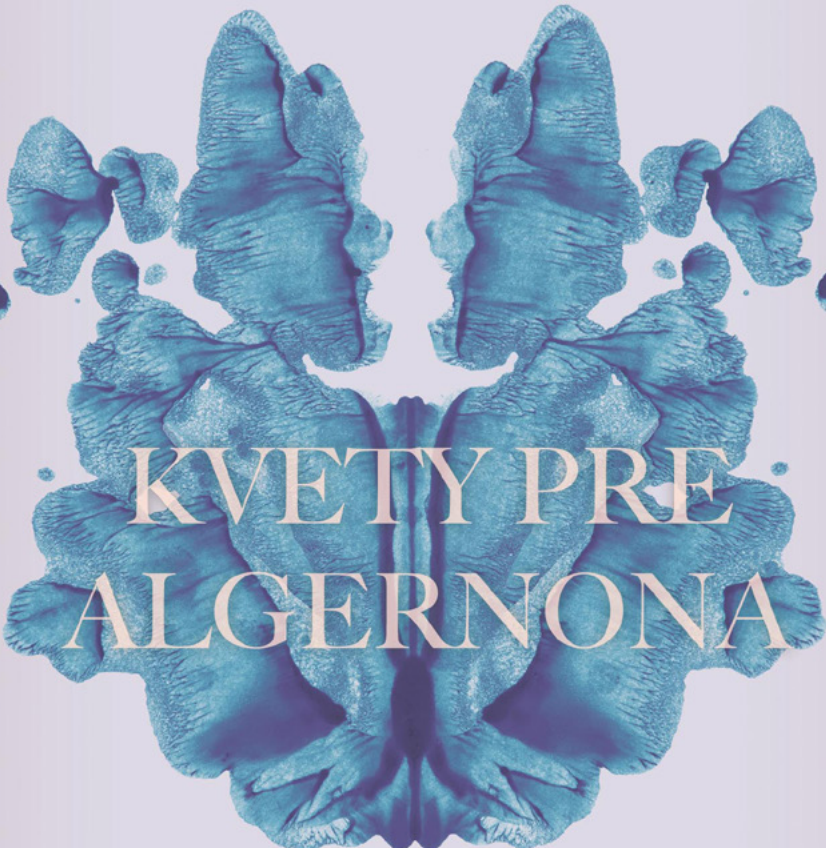

Ljndeni

DANIEL
KEYES

KVETY PRE ALGERNONA

„Nekompromisne úprimný príbeh, ktorý vás donúti
prehodnotiť vlastný život.“ Guardian

Kvety pre Algernona

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Daniel Keyes

Kvety pre Algernona – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

KVETY PRE ALGERNONA

DANIEL KEYES

KVETY PRE ALGERNONA

Z angličtiny preložila Zuzana Trstenská

Ljndeni

Daniel Keyes: Flowers for Algernon

Copyright © 1966, 1959 Daniel Keyes

Copyright renewed 1994, 1987 by Daniel Keyes

Translation © Zuzana Trstenská, 2019

Cover © Peter Považan, 2019

ISBN v lačenej verzii 978-80-566-0896-8

ISBN e-knihy 978-80-566-0934-7 (1. zverejnenie, 2019)

*Pre mamu,
a so spomienkou na otca.*

No keby mal niekto rozum, povedal som, spomenul by si, že jestvujú dve zmätenia zraku spôsobené dvoma príčinami: ak človek prechádza zo svetla do tmy a naopak, keď prechádza z tmy do svetla, čo platí pre dušu rovnako ako pre oko. Ten, čo si na toto spomenie, keď zbadá niekoho so zmäteným a slabým pohľadom, nebude sa nerozvážne smiať, ale spýta sa, či tá duša človeka prichádza z jasnejšieho života a nevidí, lebo je z nezvyku oslepená tmou, alebo či, naopak, prichádza z tmy do dňa a je oslepená príliš jasným svetlom. A tú by potom považoval za šťastnú pre jej stav a život, tú druhú by však poľutoval. A keby sa chcel smiať duši, ktorá vyšla zdola do svetla, bolo by v tom viac rozumu, ako keby smiechom vítal tú, ktorá sa vracia zhora zo svetla do tmavej jaskyne.

Platón,
Ústava

zprava o pogroku 1 marc 3

Dogtor Štrauz vravi že mam pýsať šetko čo si mislím a pameťám a šetko čo sa my otteras stane. Nevjem prečo ale hovorí že je to duoležite abi vydeli či ma muožu použiť. Dúfam že ma použijú lebo slečna Kynianová vraví že zo mňa možno spravja múdreho. Chcem biť múdri. Volám sa Charlie Gordon a pracujem v Donnerovej pekárni gde od pána Donnera dostávam 11 dolárou za týždeň a chliep a koláše ag chcem. Mám 32 rokou a na budúci mesjac mám narodeňini. Povedal som dogtorovi Štrauzovy a profesorovi Nemurovy že nevjem dobre pýsať ale on povedal že nevaďí mám pýsať ako hovorím a ako pýšem slochy na hodíne slečny Kynianovej na breekminskej škole pre retardovaných dospelých gde sa učím 3 krát do týždňa keď mám voľno. Dogtor Štrauz vraví že mám pýsať veľa o šetkom čo si mislím a fšetkom čo sa my staňe ale už nemuožem premíšľať lebo nemám čo viac napýsať tak na dnes končím... s uctov Charlie Gordon.

zprava o pogroku 2 – marc 4

Dnes som mal test. Mislím že som ho nespravil a mislím že teras ma nepoužijú. Stalo sa to že som šjel do kancelárije profesora Nemura cez obed ako my povedali a jeho sekretárka ma zobrala na mjesto gde bolo na dverách napýsané psychiatrické odelenje a bola tam dlhá chotba s malými izbami len so stolom a stolyčkami. V jednej izbe bol milí muš a mal

bjele kartički s atramentovými machulami. Povedal sadni si Charlie a urop si pohodlie a uvoľni sa.

Mal bjeli plášť ako dogtor ale myslím že nebol dogtor lebo my nepovedal abi som otvoril ústa a povedal á. Mal len tie bjele kartički. Volal sa Burt. Zabudol som jeho prjezvisko lebo si dobre nepametám.

Nevedel som čo spraví tak som sa silno držal stolički ako njekedi robím u zubára ale Burt njeje ani zubár ale znova povedal že sa mám uvoľniť čo ma viľakalo lebo to vždi znamená že to bude boljeť.

Tak Burt povedal Charlie čo vydiš na tejto kartičke. Vydel som rozliati atrament a veľmi som sa zľakol i keď som mal vo vačku zajačiu lapku lebo keď som bol malí stále som prepadal na testoch a rozljeval som atrament.

Povedal som Burtovi že vidím rozljati atrament na bjelej karte. Burt povedal áno a usmjal sa a ja som mal dobrí pocyt. Ukázal my šetki kartički a ja som mu povedal že ich njekto poljal červením a čjernim atramentom. Pomislen som si že to bol ľachkí test no keď som sa postavil Burt my povedal že sadni si Charlie ešte zme neskončili. S týmito kartičkami musíme urobiť ešte viac. Nechápal som ale spomenul som si že my dogtor Štrauz povedal že mám urobiť šetko čo mi skúšajúcy povje aj keď to nebude dávať zmysel lebo to je testovanie.

Nepametám si dobre čo mi Burt povedal ale pametám sa že chcel abi som mu povedal čo vydiím v atramente. V atramente som nevydel nič ale Burt mi povedal že tam sú obráski. Nevidel som niaké obráski. Naozaj som sa snažyl vydjeť. Držal som kartički blýzko aj ďaleko. Potom som povedal že mám okuljare a asi uvydiím ľepšie keď si ich dám lebo zvičajne nosím okuljare len f kine alebo keď pozerám

televízor ale povedal som že mi možno pomôžu uvidieť obrázky v atramente. Nasadil som si ich a povedal som nech mi podá kartičku že teraz obrások určite nájdem.

Velmi som sa usyloval ale obrázky som nenašiel vydal som len atrament. Povedal som Burtovy že možno potrebujem nové okuliare. Nječo si zapýsal na papjer a ja som sa zľakol že som nespravil test. Tak som mu povedal že je to veľmi pekní obrások atramentu s krásnymi botkami na krajoch ale pokrútil hlavou tak že to nebolo ono. Spítal som sa ho či iný ľudja vydali obrázky v atramente a on povedal že áno ony si ešte aj prectavovali obrázky v atramentových škvrnách. Povedal my že atrament na kartičke sa volá atramentová škvrna.

Burt je veľmi milý a rospráva pomali ako slečna Kynianová v trjede gde sa chodím učiť čítať do školi pre retardovaných dospelých. Visvetlil my že je to *róš a kov test*. Povedal že ľudja vydia vecy v atramente. Povedal som ukáž my gde. Neukázal my len opakoval *misli* prectav si že je nječo na kartičke. Povedal som mu že si prectavujem atramentovú škvrnu. Pokrútil hlavou tak že ani to nebolo správne. Povedal čo ťi to prypomíná vimisli si nječo. Dlho som mal zavreté oči abi som si niečo vimislel a potom som povedal že si prectavujem ako sa fľaška s atramentom rozlžala na bielu kartičku. A ftedi sa mu zlomyl hrot na ceruske a potom sme sa postavili a višli von.

Mislím že som *róš a kov test* nespravil.

tretja zprava o pogroku

5. marc – Dogtor Štrauz a profesor Nemur vravja že na kartičkách z atramentom nezáleží. Povedal som im že ja som ten antrament nerozlžal a v atramente som nič nevydel. Hovorja že ma možno použijú. Povedal som dogtorovi Štrauzovy že slečna

Kynianová my nikdy nedávala takéto testy len z čítanja a písanja. Odpovedal že slečna Kynianová mu povedala že som jej najlepší žiak v Beekmanovej škole pre retardovaných dospelých a najvjac som sa snažil lebo som to chcel viac než žiaci ktorý boli múdrejší ako ja.

Dogtor Štrauz sa ma spítal ako si sa sám dostal do Beekmanovej školi Charlie. Ako si zistil že egzistuje. Povedal som že si nepametám.

Profesor Nemur povedal ale prečo si sa vuobec chcel naučiť čítať a písať. Odpovedal som mu že som celý život chcel byť múdry a nie hlúpy a moja mama mi vždy vravela že sa mám snažiť a učiť sa ako mi hovorí slečna Kynianová ale je ťažké byť múdry a aj keď sa niečo naučím na hodine slečny Kynianovej f škole potom veľa zabudnem.

Dogtor Štrauz si niečo zapýsal na papjer a profesor Nemur sa so mnou vážne rosprával. Povedal vješ nevjeme ako tento egzperiment zapuosobí na človeka lebo sme to skúšali len na zvjeratách. Povedal som že mi to povedala slečna Kynianová ale mne je jedno či to bude boljeť alebo tak lebo som silný a budem tvrdo pracovať.

Ak mi to dovolja chcem byť múdry. Povedali že potrebujú súhlas mojej rodini ale muoj stríko Herman ktorí sa o mňa staral je mrtvi a rodinu si nepametám. Velmi velmi dlho som nevidel svojho oca ani mamu ani malú sestru Normu. Možno sú aj oni mrtvi. Dogtor Štrauz sa ma spítal kde bývali. Povedal že sa ich pokúsja nájsť.

Dúfam že nebudem musieť písať veľa týchto zpráv o pogroku lebo to dlho trvá a chodím spať velmi neskoro a som f práci ráno unavení. Gimpy na mňa kryčal lebo my padla tácka z roškami ktorú som njesol do pece. Ušpynili sa a musel ich utrjeť aš potom ich dal do pece. Gimpy na mňa kryčí stále keď

spravím nječo zle ale má ma naozaj rát lebo je muoj prijatel.
Akí bude prekvapení keť zmúdrjem.

zpráva o pogroku 4

mar 6 – Dnes som mal ďalšie šjalené testi pre prípat že ma použijú. Na tom istom mjeste ale v inej malej testovacej mjestnosti. Milá pani čo my ho dala mi povedala ako sa volá a ja som ju požjadal abi mi povedala ako sa hláskuje abi som ho vedel správne zapýsať do mojej zprávi. **TEMATICKÝ APERCEPČNÝ TEST.** Prvé 2 slová nepoznám ale vjem čo znamená test. Musíš ho spraviť inak prepadneš.

Tento test vizeral ľachko lebo som vydel obráski. No tento raz mi nepovedala abi som jej povedal čo v nich vydím. To ma pomíľilo. Povedal som jej že včera Burt povedal že mu mám povedať čo vidím v atramente. Povedala že to je jedno lebo tento test je iní. Teraz si musíš vimisljeť prýbehi o ľudoch na obráskoch.

Povedal som ako muožem povedať prýbehi o ľudoch ktorích nepoznám. Povedala že si ich mám vimisljeť ale ja som jej povedal že to je klamanje. Už viac neklamem lebo keť som bol malí klamal som a vždi ma zbyli. Mám f peňaženke fotku kde som ja s Normou a stríkom Hermanom ktorí pracoval ako upratovač v Donnerovej pekárni kím neumrel.

Povedal som že si muožem vimisljeť prýbehi o nich lebo som dlho bíval so stríkom Hermanom ale tá pani o nich nechcela počuť. Povedala mi že tento test a ten druhí *róš a kov* boli o mojej osobnosti. Zasmjal som sa. Opítal som sa ako sa to dá zysťiť s karjet na ktoré niekto rozljal atrament a s fotjek ľudí ktorých nepoznám. Vizerala nahnevane a zobrala si fotky. Mne je to jedno.

Asi som prepadol aj na tomto teste.

Potom som jej nakreslil niekoľko obráskov ale ja nekreslím dobre. Neskôr prišiel druhý testovať Burt v bielom kabáte. Volá sa Burt Selden a zobral ma na iné miesto na tom istom štrtom poschodí na Beekmanovej univerzite kde bolo na dverách napísané PSYCHOLOGICKÉ LABORATÓRIUM. Burt povedal že psychológia znamená myseľ a laboratórium je miesto kde robia egzperimenti. Mislal som si že tam virábajú žuvačky ale teras si mislím že tam robia skladačky a hri lebo to zme robili.

Skladačky mi nešli lebo boli polámané a kúski nepasovali do djer. Jedna hra bola papjer s čiarami do fšetkých smerov a veľa krabýc. Na jednej strane bolo ŠTART a na druhom konci CIEĽ. Povedal mi, že tá hra je *obludisko* a že mám zobrať cerusku a prejsť od mesta kde bol ŠTART tam kde bol CIEĽ bez toho abi som prešiel cez nejaké čjari.

Nepochopil som obludisko a mynuli zme veľa papjera. Potom Burt povedal pozri nječo ti ukážem podme do egzperimentálneho labáku a možno pochopíš. Višli sme na piate poschodje do ďalšej mjestnosti kde bolo veľa kljetok a zvjerat boli tam opyce a niekoľko miší. Divne to tam smrdelo ako staré smeťy. A boli tam iný ľudja v bjelich plášťoch a hrali sa zo zvjeratkami tag som si mislel že je to opchot so zvjeratami ale neboli tam zákazníci. Burt zobral bjelu miš z kljetki a ukázal my ju. Burt povedal toto je Algernon a obludisko zvláda veľmi dobre. Povedal som mu ukáš mi ako to robí.

Abi ste vedeli položil Algernona do krabyce veľkej asi ako stuol kde bolo veľa otbočjek a zákrut ako ruozne steni a ŠTART a CIEĽ ako bolo na papjeri. No tu bol nad veľkým stolom krit. A Burt vybral hodinky a zdvyhol dvierka a povedal ideme na to Algernon a miš 2 alebo 3 krát zaňuchala a rozbehla sa. Najp-

rv utekala po dlhej chodbe a potom keď videla že nemôže ísť ďalej vrátila sa gde začala a tam stála a mikala fúzykmy. Potom sa vidala opačným smerom a rozbehla sa.

Bolo to akobi robyla to isté čo odo mňa chcel Burt s čjarami na papjeri. Smjal som sa lebo som si mislel že to pre miš bude ťašké. No potom šjel Algernon ďalej a otáčal sa na správnych mjestach aš višjel tam kde bolo napýsané CIEĽ a zapyštal. Burt povedal že to znamená že bol rát lebo to spravyl správne.

Povedal som že to je velmi múdra miš. Burt sa opítal či sa chcem pretekať s Algernonom. Povedal som že áno a on povedal že má iné obludisko z dreva z chodbamy ktoré sú doň viškrjabané a s elektryckou paličkov ako ceruska. A že môže upraviť Algernonovo obludisko abi bolo rovnaké abi zme mohli robiť to isté.

Popresúval doski na Algernonovom stole lebo sa dali rozo- brať a mohol ich poskladať ruoznymi spôsobmi. A potom po- ložil na vrch krit aby Algernon nemohol preskočiť radi abi sa dostal do CIEĽA. Potom my podal elektryckú palicu a ukázal my ako ju vložiť medzi radi a nesmjem ju dvýhať z doski len nasledovať malé rihy kím sa ceruska ďalej nemuože híbať ale- bo nedostanem malí elektryckí šok.

Vibral hodinki a pokúšal sa ich skrit'. Tak som sa usyloval nepozerať sa na ňho a s toho som bol velmi nervozni.

Keď povedal začni usyloval som sa ísť ale nevedel som kam. Nevedel som kade. Potom som začul Algernona zapyštať z kra- byce na stole a jeho nohi zaškrapkali akobi už bežal. Pohl som sa ale šjel som nesprávnim smerom a zasekol som sa a v prstoch som pocítil kopnutje elektryni tak som sa vrátil na ŠTART ale vždi keď som šjel inakade zasekol som sa a koplo ma. Nebolelo to ani nič také len som trochu natskočil a Burt povedal že je to na to abi som vedel že som spravil nječo zle. Bol som uprostret

doski keď som začul Algernona zapyšťať akoby bol znova šťastní a to znamená že vyhral preteki.

Zopakovali zme to desať krát a Algernon vždi vyhral lebo som nevedel nájsť správne radi abi som sa dostal tam kde bolo napísané CIEL. Nebol som s toho smutní lebo som sledoval Algernona a naučil som sa ako dokončiť obludisko aj keď mi to trvalo veľmi dlho.

Nevedel som že miši sú také múdre.

Zpráva o pogroku 5

7. marc – Našli moju sestru Normu ktorá býva z mojou mamou v Brookline a ona dala povolenie na operáciu. Tagže ma použijú. Teším sa tak veľmi že to skoro ani nevjem napísať. No najprv sa o tom profesor Nemur a dogtor Štrauz pohádali. Sedel som v kancelárji profesura Nemura keď vošli dogtor Štrauz a Burt Selden. Profesor Nemur si robyl starosti s tým že ma použijú ale dogtor Štrauz mu povedal že vizerám biť najlepši akého doteras testovali. Burt mu povedal že ma slečna Kynianová odporučila lebo som najlepši z ľudí ktorých učila v centre pre retardovaných dospelých. Kam chodím.

Dogtor Štrauz povedal že mám niečo veľmi dobré. Povedal že mám dobrú moty-váciu. Netušil som že to mám. Mal som dobrý pocit keď povedal že nie každý s í kvé 68 má takúto vec. Nevjem čo to je ani otkjaľ to mám ale povedal že to má aj Algernon. Algernonova moty-vácia je sir ktorí mu dávajú do krabyce. No nemuože to biť len to lebo ja som tento týžden nemal sir.

Profesor Nemur sa bál že moje í kvé bude prýliš visoké oproti tomu veľmi nískemu čo mám a mohol bi som s toho ochorjeť. A dogtor Štrauz povedal profesorovi Nemurovi nječo čomu som

nerozumel tagže kím sa zhovárali zapýsal som si njektoré slová do zápyasníka abi som ich mohol použiť v zpráve o pogroku.

Harold to je krsné meno profesora Nemura povedal že vjem že Charlie nie je to čo si si pretstavoval ako svoj noví druch intelekt** nezachitil som slovo *** supermana. Ale večina ľudí s jeho nískim ment** sú hostyl** a nekooper** sú većinou tupý a apatic** a je ťašké nájsť k nim cestu. Charlie má dobrý pochop a má záujem a chce sa zavďačiť.

Potom profesor Nemur povedal pametaj si že bude prví človek ktorého inteligencja sa zväčši operáciou. Dogtor Štrauz povedal že presne to mal na misli. Kde nájdeme iného retardovaného dospelého s takouto úchvatnou moty-vácjou na učenie. Pozri ako dobre sa naučil čítať a pýsať na svoj níski mentálni vek. Puosobi** triju**...

Nezachitil som fšetki slová a hovorili strašne rýchlo ale znelo to tag že dogtor Štrauz a Burt boli na mojej strane a profesor Nemur nebol.

Burt opakoval Alice Kynianová má pocit že má nezdolat** túšbu učiť sa. Doslova prosil abi sme ho použili. A to je pravda lebo chcem byť múdri. Dogtor Štrauz sa postavyl a obyšjel stuoľ a povedal vravím použijeme Charlieho. A Burt prikívol. Profesor Nemur sa poškrabal po hlave a palcom si pošúchal nos a povedal možno máte praudu. Použijeme Charlieho. No musí pochopiť že sa pri egzperimente muože všeličo zvrtnúť.

Keť to povedal tak som sa potešil a bol som takí natšení že som viskočil a potriasol som mu rukov že je ku mne takí dobrí. Mislím že sa zľakol keť som to spravil.

Povedal Charlie pracovali zme na tom dlho ale len na zvjeratách ako je Algernon. Zme si istý že ti nehrozí fyzické nebezpečienstvo ale sú aj iné vecy ktoré zystíme aš keť to viskúšame. Chcem abi si pochopil že to muože neví a potom sa nestane

vuobec nič. Alebo to muože víť na chvíľu a potom na tom budeš horšie ako teras. Chápeš čo to znamená. Ak sa to stane budeme ťa musieť poslať bývať naspieť do Warrenského štátneho domova.

Povedal som že my je to jedno lebo sa ničoho nebojím. Som veľmi silní a vždy robým dobre a okrem toho mám šťastnú zajačju packu a nigdi v živote som nerozbyl zrkadlo. Raz my padli tanjere ale to vraj neprynáša nešťastje.

Potom dogtor Štrauz povedal Charlie aj kebi to nevišlo pripeješ g rozvoju vedi. Tento egzperiment bol úspešní na mnohých zvjeratách ale nigdi zme ho neskúšali na človeku. Budeš prví.

Povedal som mu ďakujem dogtor neľutujete že my dávate druhú šancu ako vraví slečka Kynianová. A mislím to ako som im to povedal. Po operácii sa budem snažiť biť múdri. Budem sa strašne snažiť.

Zpráva o pogroku 6. mareca 8

Bojím sa. Veľa ľudí ktorý pracujú na visokej škole a ľudja z lekárskej školi mi prišli zaprjať šťastje. Testovač Burt my prinjesol kveti povedal že sú od ľudí na psichijatrickom odelení. Zaprjal my šťastje. Dúfam že budem mať šťastje. Mám moju zajačju lapku a moju šťastnú penni a moju potkovu. Dogtor Štrauz povedal nebuť poverčiví Charlie. Toto je veda. Nevieť čo je veda ale fšeci to vravja tagže možno je to nječo čo nosí šťastje. Tak či tak v jednej ruke budem mať zajačju packu a šťastnú penni s djerou. S djerou f tej penni. Rát bi som zo sebou zobral aj potkovu ale je ťašká tagže ju nechám v kabáte.

Joe Carp z pekárne mi od pána Donnera a ľudí v pekárni prinjesol čukoládovú tortu a dúfajú že sa rýchlo uzdravým. F pe-

kárni si mislja že som chorí lebo profesor Nemur mi povedal že im to mám povedať a nemám nič prezradiť o operácii na to abi som zmúdreľ. To je tajomstvo pre prípad že bi to nevyšlo alebo bi sa niečo pokazilo.

Potom ma prišla pozreť slečna Kynianová a priniesla mi časopysi. Vizerala trochu nervozne a vistrašene. Napravyla my kveti na stole a fšetko usporjadala abi tam nebol neporjadok ktorí som urobyl. A napravila mi vankúš pot hlavov. Má ma veľmi rada lebo sa veľmi usilujem fšetko naučiť nje ako iný žjacy v centre pre dospelých ktorím na tom nezáleží. Chce abi som zmúdreľ. Viem to.

Potom profesor Nemur povedal že nemuožem mať vjac náštev lebo musím odichovať. Spítal som sa profesora Nemura či po operácii porazým Algernona f pretekoch a on povedal že možno. Ak sa operácia podarí ukážem tej miši že vjem biť rovnako múdri ako ona ak nje aj múdrejší. Potom bi som vedel lepšie čítať a dobre hláskovať slová a vedel bi som veľa vecí a bol bi som ako iný ľudja. To by teda všetkých prekvapilo. Ak operácia vijde a ja zmúdrjem možno sa my podarí nájsť moju mamu a oca a sestru a ukážem im. Aký bi boli prekvapený kebi vydeli že som múdri ako oni a moja sestra.

Profesor Nemur hovorí že ak to vijde a bude to trvalé aj ostatných ako som ja spravja múdrimi. Možno ľudí na celom svete. A povedal že to znamená že robí čosi veľké pre vedu a budem slávni a moje meno sa zapýše do učebníc. Až tak veľmi my nezáleží na tom či budem slávni. Len chcem biť múdri ako iný ľudja abi som mohol mať veľa kamarátou ktorý bi ma mali rady.

Dnes mi nedali nič na jedenje. Neviem čo má jedlo spoločné zo zmúdreňím a som hladní. Profesor Nemur my zobral čukoládovú tortu. Profesor Nemur je protiva. Dogtor Štrauz

povedal že my ju vrátja po operácii. Pred operáciou sa neje. Ani sir.

Správa o pokroku 7

11 marca – Operácia nebolela. Dogtor Štrauz ju spravil kým som spal. Nevjem ako lebo som to nevydel ale 3 dni som mal obvezi na očiach a hlave tagže som až do dnes nemohol napýsať SPRÁVU O POKROKU. Chudá sestryčka ktorá vydela ako pýšem hovorí že som zle vihláskoval SPRÁVA a povedala mi ako sa to hláskuje a aj POKROK a MAREC. To si musím zapametať. Na hláskovanie mám veľmi zlú pamet'. Dnes mi dali dole obvezi z očí tagže muožem napýsať SPRÁVU O POKROKU. No na hlave mám stále obvezi.

Bál som sa keď prišli a povedali mi že je čas abi som šjel na operáciu. Prinútili ma fstať z postele a ľahnúť si na druhú ktorú mala koljeska a otláčili ma z izbi a po chodbe g dverám kde sa písalo operačná sála. Akí som bol prekvapení že je to veľká mjestnosť so zelenými stenami a veľa dogtormi ktorý sedeli visoko okolo celej mjestnosti a sledovali operáciu. Nevedel som že to bude ako vistúpenje.

G stolu prišiel muž celí v bjelom a s bjelou látkou na tváry ako v telke a s gumenými rukavicami a povedal uvoľni sa Charlie to som ja dogtor Štrauz. Povedal som ahoy dogtor bojím sa. Povedal my nemáš sa čoho báť Charlie budeš spať. Odpovedal som mu že toho sa bojím. Potľapkal ma po hlave a potom 2 muži v bjelich maskách prišli a privjazali mi ruki a nohi abi som nimi nemohol híbať a to ma viľakalo a v žalútku som cítil akobi som sa šjel povracať ale nepovracal som sa len som sa trochu pocykal a skoro som sa rosplakal ale dali mi na tvár čosy gumené s čoho som díchal a čudne to smr-

delo. Po celí čas som počul ako dogtor Štrauz nahlas rospráva o operácii a fšetkím vraví čo bude robyť. No ničomu som nerozumel a mislel som si že možno po operácii budem múdri a pochopím fšetko čo vravel. Tak som sa zhlboka nadíchol a potom som asi bol veľmi unavení lebo som zaspal.

Keď som sa zobudil bol som zasa v mojej posteli a bola veľká tma. Nič som nevydel ale počul som hlasi. Bola to tá sestryčka a Burt a ja som povedal čo sa deje prečo nezasvjetite a kedi ma budú operovať. A oni sa zasmjali a Burt povedal Charlie už je potom. A je tma lebo máš obvezi na očach.

Je to smješne. Urobili to kím som spal.

Burt ma chodí pozerat' každí deň abi zapýsal moju teplo-
tu a krvní tlag a ostatné vecy o mne. Vraví že takí je postup vedeckej metodi. Musja mať záznamy o tom čo sa deje abi to mohli zopakovať keď budú chcjet'. Nje mne ale ostatním ľuďom ako som ja ktorí njesú múdry.

Preto musím pýsať tieto *zprávy správy o pokroku*. Burt vraví že je to súčasť egzperimentu a urobja si kopije *zpr správ* abi ich mohli skúmať abi vedeli čo sa deje v mojej misli. Ne-
chápem ako budú vedjet' čo sa my deje v misli keď sa budú pozerat' na správy. Čítam si ich dokola abi som videl čo som napýsal a ja nevjem čo sa my deje v misli tak ako to budú vedjet' oni.

No taká je veda a ja sa musím snažiť biť múdri ako ostatný ľudja. Potom keď budem múdri sa so mnou budú rosprávať a budem s nimi sedjet' a počúvať ako Joe Carp a Frank a Gimpy keď sa rosprávajú a majú dyskusje o duoležitích vecjach. Keť pracujú rosprávajú sa o vecjach ako boch alebo o ťaškostjach s peňázmi ktoré prezident mýňa alebo o republikanoch a demogratoch. A zrušja sa akobi sa šli pohádať a pán Donner musí prísť a povedať im abi sa vrátili k pečen-

ju inak ich vihodí odbori neodbori. Aj ja sa kcem rosprávať o takých veciach.

Keť si múdri muožeš mať veľa kamarátou s ktorými sa muožeš rosprávať a nigdi njesi si stále sám.

Profesor Nemur vraví že je dobre hovoriť v správach o pokroku o fšetkých veciach ktoré sa mi stanú ale hovorí že mám viac pýsať o tom čo cýtim a čo si mislím a čo si pametám z minulosti. Povedal som mu že nevjem ako mám rozmíšľať ani si pametať ale on povedal abi som to skúsil.

Po celí čas čo som mal na očkach obvezi som sa usiloval rozmíšľať a rozpametať sa ale nič sa nestalo. Nevjem čo si mám misljeť ani pametať. Možno ak sa ho spítam tag mi pojve ako mám teras rozmíšľať keť bi som mal zmúdrjeť. Čo si múdry ľudja mislja a čo si pametajú. Určite sú to úžasné vecy. Kiež bi som už vedel nejaké úžasné vecy.

12. marca – Nemusím pýsať SPRÁVA O POKROKU hnet a každí deň len keť začnem novú várku keť profesor Nemur odnesje staré. Musím len hore napýsať dátum. To my ušetří čas. Je to dobrí nápat. Muožem sedjeť f postely a pozerať sa z okna na trávu a stromi vonku. Chudá sestryčka sa volá Hilda a je gu mne veľmi dobrá. Nosý my jedlo a ustjela my posteľ a vraví že som bol veľmi odvážni keť som im dovolil robyť vecy v mojej hlave. Vraví že bi nigdi nedovolila abi nječo robyli s jej modzgom ani za fšetko zlato na svete. Povedal som jej že som to nerobil za zlato. Robil som to abi som bol múdri. A ona povedala že možno nemajú žjadne právo robyť ma múdrim lebo kebi boch kcel abi som bol múdri tag bi som sa tag narodil. A čo Adam a Eva a hrjech so stromom poznanja a zjedenje jablka a páť. A možno profesor Nemur a dogtor Štrauz zasahovali do vecý do ktorích nemali právo zasahovať.

Je veľmi chudá a keď rospráva očervenje jej tvár. Račej sa mám modliť k bohu a prosiť ho o odpustenie za to čo my spravili. Nejedol som jablká a nespravil som nič hrjšne. A teras sa bojím. Možno som im nemal dovoliť aby mi operovali mozog keď povedala že je to proti bohu. Nekcem boha nahnevať.

13. marca – Dnes my zmenili sestryčku. Táto je pekná. Volá sa Lucille a ukázala my ako to mám hláskovať do správy o pokroku a má žlté vlasi a motré oči. Spítal som sa jej kde je Hilda a ona povedala že Hilda v tejto časti nemocnice už nepracuje. Len na puorodnickom odelení gde nevádi že priveľa rospráva.

Keď som sa jej spítal čo je puorodnicke odelenie povedala že tam na svet prychádzajú deti ale keď som sa spítal ako prychádzajú očervenela ako Hilda a povedala že njekomu musí odmerať teplotu. Nikto my nekce povedať ako prichádzajú deti na svet. Možno ak toto víde a zmúdrjem tak na to prídem.

Dnes ma prišla pozrjeť slečna Kynianová a povedala Charlie vizeráš skvelo. Povedal som jej že sa cítim fajn ale ešte sa necítim múdri. Mislal som si že po operácii keď mi dajú dole obvezi z očí budem múdri a budem vedjeť veľa vecý aby som mohol čítať a rosprávať o duoležitých vecjach ako fšeci ostatný.

Povedala že tak to nefunguje Charlie. Prichádza to pomali a musíš tvrdo pracovať aby si zmúdreľ.

To som nevedel. Ak musím aj tak tvrdo pracovať na čo som mal operáciu. Povedala že si njeje istá ale operácia mi mala pomuoť aby som si zapametal čo sa naučím keď budem tvrdo pracovať a nje ako pretím keď som si to nezapametal.

Nuś povedal som jej že sa teras cítim trochu sklamane lebo som si mislel že budem hneť múdri a budem muocť ísť do pekárne chalanom ukázať akí som múdri a rosprávať sa s nimi

a možno sa stať aj pomocným pekárom. Potom bi som šiel po-
hľadať moju mamu a oca. Boli bi prekvapení akí som múdri
lebo mama vždy kcela abi som bol tješ múdri. Možno bi ma
už neposlali preč kebi videli akí som múdri. Povedal som sleč-
ne Kynianovej že sa budem veľmi snažiť biť múdri tak veľmi
ako budem vedieť. Pohľatkala ma po hlave a povedala vjem že
budeš. Verým ti Charlie.

SPRÁVA O POKROKU 8

15. marca – Už ma pustili s nemocnice ale ešte nechodím do
práce. Nič sa nedeje. Mal som veľa testou a všelijaké preteki
z Algernonom. Nenávidím tú myš. Vždy ma porazí. Profesor
Nemur vraví že musím hrať tje hri a robyť tje testi stále do-
kola.

Tje obludiská sú hlúpe. A tje obráski sú tješ hlúpe. Rát
kreslím obráski muža a ženi ale nebudem si oľuďoch vimíšlat
klamstvá.

A nevjem dobre robiť skladačky.

Bolí ma hlava s toho ako sa snažím misljeť a pametať si tak
veľa. Dogtor Štrauz povedal že my pomuože ale nepomáha.
Nevraví my čo si mám misljeť ani kedi zmúdrjem. Len my
povje abi som si ľahol na gauč a rosprával.

Aj slečna Kynianová ma chodí pozerať na universitu. Pove-
dal som jej že sa nič nestalo. Kedi zmúdrjem. Povedala musyš
biť trpesliví Charlie takéto vecy chvílu trvajú. Stane sa to tag
pomali že si nešimneš že sa to deje. Povedala že jej Burt po-
vedal že my to ide dobre.

Stále si mislím že tie preteki a testi sú hlúpe a mislím si že
pýsanje týchto správ je tiež hlúpe.

16. marca – Jedol som obet s Burtom v univerzitnej reštaurácii. Majú tu ruozne druchi dobrého jedla a nemusým zaň platiť. Rát sedím a pozorujem vysokoškolákou. Njekedi sranujú ale većinou sa rospřádavajú o ruoznych vecjach ako pekári v Donnerovej pekárni. Burt hovorí že o umení a polytyke a náboženstve. Nevjem čo sú tje vecy ale vjem že náboženstvo je boch. Mama my o ňom rospřádala a o vecjach čo spravil abi vznikol svet. Povedala že boha musím vždi ľúbyť a motliť sa g nemu. Nepametám si ako sa g nemu mám motliť ale mislím že ma mama nútila sa g nemu motliť veľa keť som bol djeťa abi ma usdravil a abi som neochorel. Nepametám si že bi som bol chorí. Mislím že to bolo preto lebo som nebol múdri.

Tak či tak Burt hovorí že ak bude egzperiment úspešní budem rozumjeť fšetkým vecjam o ktorích sa rospřádavajú študenti a ja som povedal mislíš si že budem takí múdri ako oni a on sa zasmjal a povedal že tie decká njesú také múdre ti ich preskočíš ako nič.

Prectavil ma veľa študentom a niektorí na mňa divne pozerali ako bi som nepatril na universitu, skoro som zabudol a začal som im hovoriť že čo skoro budem veľmi múdri ako oni ale Burt ma prerušil a povedal im že upratujem labák na psychijatrickom odelení. Neskuor my povedal že sa to nesmje dostať na verejnosť. To znamená že je to tajomstvo.

Celkom nechápem prečo to musí biť tajomstvo. Burt hovorí že pre prýpad že bi to nevišlo lebo profesor Nemur nekce abi sa fšeci smjali najme nje ľudja z Welbergovej nadácie ktorí mu dali peňjaze na projekt. Povedal som že mňa je jedno či sa my ľudja budú smjať. Veľa ľudí sa mi smeje a sú to moji kamaráty a zabávame sa spolu. Burt my dal ruku okolo pleca a povedal že Nemur si nerobý starosti o teba. Nekce abi sa ľudja smjali jemu.

Nemislím si že bi sa ľudia smjali profesorovi Nemurovi lebo je vedec na universite ale Bert povedal že žjaden vedec njeje pre svojich kolgou a svojich dogdorantou veľkí muž. Burt je dogdorant a jeho odbor je *psychológia* ako je napýsané na dverách laboratórja. Nevedel som že na visokej škole majú odbori. Mislél som si že tje majú len v pekári.

Tak či tak dúfam že čo skoro zmúdrjem lebo sa kcem naučiť fšetko na svete čo vedja aj chlapci na universite. Fšetko o umení a polytyke a bohu.

17. marca – Keť som sa dnes ráno zobudil hneť som si mislél že budem múdri ale njesom. Každé ráno si mislím že budem múdri ale nič sa nedeje. Možno egzperiment nevišjel. Možno nebudem múdri a budem musjeť žiť vo Warrenskom domove. Nenávydím testi a nenávidím obludyská a nenávydím Alger-nona.

Nigdi pretím som nevedel že som hlúpsí ako miš. Už neksem pýsať správy o pokroku. Zabúdam vecy a aj keť si ich zapýšem do notesa njekedi nevjem prečítať svoje pýsma a je to veľmi ťašké. Slečna Kynianová vraví buť trpesliví ale cítim sa zle a som unavení. Stále ma bolý hlava. Kcem sa vrátiť do práce v pekárni a nepýsať **zpravi** správy o pokroku.

20. marca – Vracjam sa do práce v pekárni. Dogtor Štrauz povedal profesorovy Nemurovy že bude lepšie keť puojdem do roboti ale stále nesmjem nikomu povedať o čom bola tá operácia a musým chodiť do labáku na 2 hodyni každí večer po práci na testi a abi som pýsal tjeto hlúpe správy. Budú my každí týžden platiť ako za poloviční úvesok lebo to bola sučasť dohodi keť dostali peňjaze z Welbergovej nadácie. Ešte stále nevjem čo je to tá Welbergova vec. Slečna Kynianová my to